

KISS ARNOLD:**Himnusz a templomban...**

A templomban zengve száll a Himnusz, Novemberi szombat, délelőtt tíz óra s odakünn fölzúgnak az ünnepi öröm mámoros harangjai — szószéken állok, melyen magyar örömet, magyar boldogságot hirdetek: Komárom, Kassa, Ungvár nevei, mint egy szent zsolozsma, angyal-trombitákon ég felé szálló akkordjai betöltik zengésükkel az Isten házát.

És látom és könnyek homályába borul a szemem, látom: az élet viharától megtépett férfiak, férjeik és gyermekeik sorsáért remegő asszonyok, az élet záró kapujánál álló öregek és a kicsiny iskolás gyermekek, fiúk és leánykák szemeiben könny ragyog és könnyek peregnek végig öreg, barázdás arcokon és ifjú halvány arcokon és ti, akik féllábbal már a sír küszöbén, ti vénnek és ti zokogó férfiak és asszonyok, ti ártatlan, bol-

dog s meghatott öröm pírjától kigyulladt arcú, könnyező gyermekeim! Édes testvéreim, ti édes magyar testvéreim! Igen, így imádjátok, szeretitek ezt a szent földet, ahol a bölcsőtök ringott s ahol az apáitok, az anyáitok pihennek halottas álommal...

Komáromi zsidók! Kassai zsidók! Rozsnyói és ungvári zsidók! Tudom, magyarok mertetek lenni. Ttngváron, amikor a magyar nyelv diadalát hoztátok el e hűségtekkel a cseh ostor suhintásai közben, s te szegény felvidéki zsidó tanító, aki holtan estél össze az iskolában, amikor a gyermekeknek idegen néven kellett magyar városodat nevezned, s te rajongó komáromi ifjú zsidó pap, aki magyar honszerelmet hirdettél a templomodban börtön rácsai előtt állva — tudom, szemetek könnypatakja el nem áll, amikor vitéz katonáink magyar lobogót hoznak városaitokba ... zsidó testvérek, édes magyar testvéreim!

Így sírt egykoron a halott édesanyám, amikor a magyar délvidéken megszálló csapatok vonultak be a városába, így sírt, de keserűen, akkor gyászban, sűrű sötétben — oh milyen boldog könnyekkel zokogna most, ha ezt a diadalnapot megérte volna.

És te, édesapám, öreg zsidó pap, aki félévszázadon át magyar ígét, magyar honszerelmet prédikáltál — s holtbeteg lett a szegény öreg szíved, amikor működésed színhelye, a te városod idegen uralom alá került, nem élted túl a te nagy könnyes magyar fájdalmadat — tudom, ha élnél, ma boldogságod könnyeitől újra fiatal lenne a szíved — halott édesapám, halott édesanyám, a könnyek nem hazudnak ...

Édes magyar testvéreim, akik zsidó hitetek szentségével szeretitek ezt a drága földet — a szememből könny pereg, ha látom a könnyeitek, veletek sírok boldogságomban a magyar diadalok napján.

(Egyenlőség, 1938. nov. 10.)